

Cinc visions de l'arquitectura sostenible pel futur

Albert Punsola (/autor/albert-punsola-44)

Sostenible.cat

18/05/2011

L'arquitectura i l'urbanisme del nou paradigma és el títol de l'acte que ha tingut lloc en la jornada **Idees per a un futur més sostenible**, celebrada en el marc del saló Construmat (<http://www.construmat.com/>) a Fira de Barcelona. Cinc arquitectes de primera fila hi han exposat com entenen el present i sobretot el futur de l'arquitectura sostenible. Més enllà de les diferències, totes les visions han coincidit en que s'està produint un canvi de paradigma en l'edificació que conduirà a un escenari molt diferent del que hem conegut en el segle XX.

Edificació com a extensió de la biosfera

Felipe Pich Aguilera (<http://www.picharchitects.com/>) ha dit que "l'arquitectura i l'edificació s'han de plantejar en termes positius com una prolongació racional de l'acció de la biosfera". Segons ell aquesta afirmació és necessària després que l'excés de construcció hagi fet que aquesta activitat hagi adquirit un aire negatiu en els darrers anys. Dins d'aquesta visió destaca el fet que les solucions ambientals passen "per construir eliminant les pràctiques nocives i potenciant les positives". I com a exemple destacat la possibilitat que els edificis esdevinguin productors d'energia.

En opinió de Pich Aguilera, l'arquitectura no hauria d'ajudar-se de màquines per crear el seu propi clima intern, unes màquines que ha qualificat de "pròtesis". També ha reivindicat la reutilització front a l'enderrocament. Una mostra d'aquesta filosofia es troba en el projecte de transformació de les antigues casernes militars de Gardeny a Lleida que s'han reciclat en un nou ús que és el **Parc Científic Tecnològic i Agroalimentari** (<http://www.pctal.com/>). Aquest complex no té climatització artificial de cap tipus i es manté a una temperatura constant superior a 22 graus gràcies al disseny arquitectònic.

Segons Pich Aguilera, "l'arquitectura del futur té més a veure amb l'equilibri que amb la força" i ha subratllat que l'arquitectura lligada a l'acadèmia també és resistent al canvi però, malgrat tot, pot arribar a ser una palanca per al canvi pel seu potencial de coneixement.

La importància de l'entorn local

Bruno Stagno, director de l'**Institut d'arquitectura Tropical** (<http://www.arquitecturatropical.org/>) de Costa Rica ha fet una apologia de l'arquitectura vernacle del tròpic i ha defensat que l'arquitectura sostenible és aquella que està més ben adaptada al seu entorn climàtic, front a la homogeneïtat de l'estil internacional.

Stagno ha dit que "fins i tot l'arquitectura colonial europea va reconèixer les especificitats del tròpic i les necessitats constructives que se'n deriven". Costa Rica vol ser neutral en emissions de carboni pel 2021 i un dels objectius es fer que els requisits pels edificis sostenibles i adaptats al clima esdevinguin una norma nacional

En uns indrets amb elevades temperatures i humitat, un bon exemple el constitueix l'ús de vegetació recobrint els edificis. Aquesta vegetació creix molt ràpid i condiciona la temperatura de l'edifici sense necessitat de sistemes actius, a banda de captar CO₂. "Darrera una pantalla vegetal la temperatura pot arribar a baixar fins a 4 graus", ha indicat Stagno. Segons el director de l'**Institut d'arquitectura Tropical** (<http://www.arquitecturatropical.org/>) l'alta tecnologia pot ser molt útil però no més que un bon concepte i un bon disseny.

Reinventar el llenguatge constructiu

César Ruiz Larrea, de **Ruiz Larrea y Asociados** (<http://ruizlarrea.com/>), ha dit que la tècnica sí que era important entesa com "la capacitat de resoldre un problema". Tot seguit, ha fet un símil per expressar la idea que l'arquitectura sostenible ja té contingut però encara no ha trobat la seva forma. El símil es el següent: en un principi els cotxes van ser com diligències sense cavalls o els avions imitacions artificials de les ales dels ocells. Igualment sabem els objectius que volem assolir en edificació sostenible, "però encara no hem estat capaços d'expressar-ho en unes formes diferents de l'arquitectura que coneixem".

Ruiz Larrea ha estat molt crític amb els professionals que adopten formes repetitives que volen imitar la natura per vendre's com a sostenible quan moltes vegades no ho són. Igualment ha dit que "molta arquitectura contemporània que té molt èxit entre el poder polític cau tot sovint en un formalisme buit".

L'arquitecte espanyol ha parlat de l'aportació de llum natural a l'interior dels edificis en què el seu equip està treballant. "Hem de fer pous de llum amb sistemes de reflexió que poden fer entrar ben endins de l'edifici la claror de l'exterior", ha dit. I ha afegit que "es poden portar fins a 500 lux als espais interior i fer-ho amb elements que formin part de l'estructura bàsica dels edificis". Aquest seria un exemple de la recerca de noves formes a partir d'uns continguts. Ruiz Larrea ha reivindicat l'arquitectura islàmica que es feia a l'Espanya musulmana a l'edat mitjana com un referent en el tractament dels espais interiors, i com un valuós element d'inspiració per a les realitzacions actuals.

L'escala de ciutat

Fernando Navarro, membre de la Comissió de futur sostenible del **RIBA** (<http://www.architecture.com/>) ha observat que mentre molts objectes quotidians com el calçat esportiu o les bicicletes han fet un gran avenç al llarg del temps, "els edificis per comparació no han evolucionat gaire".

Navarro ha indicat que per mirar al futur cal primer recuperar els clàssics. Així ha citat a l'arquitecte i pensador romà Vitruvi que va definir l'arquitectura com **solidesa, utilitat i bellesa i la ratio entre aquestes tres coses**, que en el sentit etimològic volia dir la proporció entre elles. Amb això ha volgut dir que els fonaments de l'arquitectura segueixen intactes en el nou context perquè "si parlem de proporció, parlem d'equilibri i també ho fem de sostenibilitat".

Fernando Navarro creu que ja tenim el coneixement suficient per saber fer sostenibles els edificis i que ens falta l'escala de la ciutat. Segons ell, un dels reptes creatius del nostre temps és "que les ciutats generin la seva pròpia energia i els seus propis aliments". També ha dit que **al segle XX ens hem passat el temps fent divisions funcionals de l'espai i el segle XXI es tractarà de desfer aquestes divisions i tornar a la barreja d'usos**.

Ecociutats no utòpiques

Jacob Van Rijs, fundador de l'estudi **MVRDV** (<https://www.mvrdv.nl/>) ha parlat d'urbanisme i en concret del concepte d'ecociutats. Per a aquest arquitecte holandès "avui en dia patim d'un excés de greenwashing", és a dir de màrqueting verd. Segons ell, existeix una opinió col·lectiva en el sentit que els edificis sostenibles són llejos i que això passa precisament perquè es fan afegits basats en el màrqueting que no aporten valor.

Jacob Van Rijs aposta per la creació *ex novo* de ciutat d'emissions zero que suposin **concepcions noves i fins i tot revolucionàries de l'urbanisme i l'edificació i sobretot que siguin realitzables**. Ha citat com a exemples el **projecte Ecociudad Montecorvo** (<http://www.fundaciongasnaturalfenosa.org/SiteCollectionDocuments/Actividades/Seminarios/Logro%20c3%b1o%20170309/6.%20Luis%20Garcia%20del%20Valle.pdf>) a Logroño i l'espectacular proposta coneguda com a **China Hills** (<http://www.designboom.com/weblog/cat/9/view/8297/mvrdv-china-hills-a-vision-of-future-cities.html>) que té com a objectiu aportar solucions als problemes demogràfics i ambientals de la Xina agrupant en poc espai, i en altura, vivendes, conreus i centres de producció a fi de contenir el consum de recursos.

*La imatge de portada és d'una exposició sobre el projecte China Hills.

Etiquetes: [Bioconstrucció](#) (/etiquetes/bioconstruccio)[Món](#) (/etiquetes/mon)

Share 0

Tuit

<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/noticia/cinc-visions-de-larquitectura-sostenible-pel-futur-0> (<https://www.sostenible.cat/print/noticia/cinc-visions-de-larquitectura-sostenible-pel-futur-0>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *[Enviaments anteriors](/newsletter/sostenible) (/newsletter/sostenible)

(1)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

<http://www.diba.cat>[Arxiu](/arxiu) (/arxiu)[Continguts per categoria](/tagclouds/chunk/3) (/tagclouds/chunk/3)[Continguts per etiqueta](/tagclouds/chunk/1) (/tagclouds/chunk/1)[Continguts per municipi](/tagclouds/chunk/2) (/tagclouds/chunk/2)[Avis legal](http://www.diba.cat/avislegal) (http://www.diba.cat/avislegal)[Contacte](/formulari/contacte) (/formulari/contacte)[RSS](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=) (https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888><http://www.twitter.com/xarxasost><http://youtube.com/xarxasost>[\(rss.xml\)](#)